

Big Sister

Sabine Wendel

Sabine Wendel

Big Sister

Alles wat je zou moeten weten om
te overleven als realityster

Big Sister; Sabine Wendel

ISBN 978-94-92460-31-8

nur 321

Auteur: Sabine Wendel

Uitgever: The Reader Publisher;
Robbert Coops, Wouter Fris, Mark Koster, Theo Oskam

Coverfoto: Maartje Geels

Coverontwerp: Dennis Levy Vormgeving

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier; zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De informatie in dit boek is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Er kunnen geen rechten aan de informatie aan dit boek worden ontleend. Hoewel de uitgever de hoogste zorgvuldigheid in acht neemt bij het samenstellen van dit boek en daarbij gebruik maakt van bronnen die betrouwbaar geacht worden, kan deze niet instaan voor de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie. De uitgever wijst iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid, actualiteit van de geboden informatie en het (ongestoord) gebruik van de inhoud uitdrukkelijk van de hand.

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding: ‘van’ Big Brother 7
- 2 De selectieprocedure 9
- 3 Sabine voor Big Brother 22
- 4 Het DNA van Big Brother 25
- 5 Huisregels 31
- 6 Samen uit, samen thuis in Almere Buiten 38
- 7 Big Brother in slow motion 43
- 8 De eerste dagen 44
- 9 Bye Bye Big Brother 54
- 10 Brabantse dagen zijn lang, maar niet altijd leuk 60
- 11 Levenslang... 68
- 12 Paniek! 88
- 13 Op de divan bij de psych 92
- 14 Persstorm over Big Brother 103
- 15 Sisterhood vs. slutshaming 113
- 16 Reünie met Ruud en Bianca onder een lindeboom 121
- 17 Zelfmoord-realiteit 141
- 18 Het liefdeseiland 144
- 19 Playboy 149
- 20 Tara zag het meteen goed 161
- 21 Wetenschappers duiden Big Brother 166
- 22 Big Brother, big trouble 179
- 23 Kringgesprek met de wetenschapper en de maker 189
- 24 De ‘raadgever’ van Big Brother 195
- 25 Twintig jaar na de Big Bang van Big Brother 202
- 26 Nazorg 211
- 27 Noodkreten 224
- Nawoord** De nieuwe Sabine 233

1

Inleiding: ‘van’ Big Brother

Je zou me nog kunnen kennen als Sabine van Big Brother. Deze achternaam heeft mijn leven een tijd op zijn kop gezet. Ik werd een van de eerste reality-tv-personen toen ik in 1999 het Big Brother-huis in Almere binnenstapte. Mijn deelname aan die allereerste realitysoap is de aanleiding om dit boek te schrijven.

In het verleden hebben deskundigen, psychologen en journalisten over dit onderwerp geschreven, maar nooit eerder deed een deelnemer zijn verhaal. Dit boek kan er misschien voor zorgen dat ten minste één jongen of meisje zichzelf herkent, beter nog: dat we hem of haar een hoop ellende kunnen besparen.

Mensen vragen me weleens: ‘Big Brother heb je achter je gelaten, toch?’ Dan antwoord ik meestal met ‘ja’ om van het onderwerp af te zijn. Het ligt iets complexer. BB zal een brandmerkje op mijn ziel blijven, ik zal altijd Sabine van Big Brother blijven, een vereeuwigde identificatie met een tv-programma waar miljoenen naar keken aan het einde van

de vorige eeuw.

Waarom ik het deed? Het leek me een mooi avontuur om totaal afgesloten van de buitenwereld samen met acht onbekende huisgenoten honderd dagen ‘back to basic’ te gaan. En dat werd het: een groot avontuur! Niet wetende dat dit programma een kentering in televisieland teweeg zou brengen en wij, de nietsvermoedende bewoners, er als bekende Nederlanders met ieder een eigen imago uit zouden komen. Een nieuw tv-genre, ‘de realitysoap’, was geboren.

Toen ik zo’n twee jaar geleden met een van de toenmalige makers van Big Brother lunchte, moedigde deze mij aan om mijn ervaringen op papier te zetten. ‘Sabine, er komt een nieuwe serie Big Brother aan in Nederland. Je kan nu iets doen met deze ervaring, voor jezelf. Je bent niet meer dat meisje van toen’, sprak hij.

De aandacht die dit mogelijk met zich mee zal brengen deed me lang twijfelen, maar aandacht zou er toch weer zijn bij de start van een nieuw seizoen. Ja, het was tijd dat ik ons verhaal deed in plaats van weer te moeten toezien hoe anderen op basis van aannames onze geschiedenis onjuist zouden reproduceren.

Uiteindelijk heb ik ruim een jaar aan het boek gewerkt, huilend, lachend, dansend door de kamer of juist weer moedeloos en zwaar onzeker. Nu het af is, ben ik vooral gelukkig en een stuk lichter.

2

De selectieprocedure

‘Toets 1 voor man, toets 2 voor vrouw. Toets uw leeftijd in.’ Met een bonkend hart volgde ik de instructies. Mijn leven was overzichtelijk, het bestond uit werken, uitgaan, sporten en liefdesverdriet. Rolf Wouters had me zojuist op televisie een avontuur aangeboden. Vanachter een grasmaaier en begeleid door spannende muziek had hij verteld over een experiment. Big Brother, 100 dagen in een huis, afgesloten van de buitenwereld, met acht onbekenden, back to basic en alles zou worden gefilmd. Dit was het levensveranderende moment waarnaar ik snakke. Vlak ervoor waren mijn grote liefde en ik uit elkaar gegaan. Ik was kapot van verdriet en zocht afleiding om dit gevoel te doorbreken. Terwijl Rolf van het beeldscherm verdween, wist ik: het is dit of een jaar naar het buitenland, maar de vriendin die naast me op de bank zat, vond dit een beter idee. ‘Dan kunnen we je in elk geval nog zien.’ En dus toetste ik mijn leeftijd in.

De dagen daarna liep ik op wolken. Het idee dat ik met dit avontuur mijn huidige situatie zou kunnen doorbreken,

gaf me lucht. 100 dagen afgesloten zijn van de buitenwereld betekende ook dat ik mijn ex-vriendje niet kon zien of spreken. Het was de ideale manier om echt los van hem te komen.

In de uitgebreide promotiefilm die Veronica – de zender die voor jong, snel en wild stond – niet veel later uitzond, werd nadrukkelijk gesproken over ‘een experiment’. Er kwamen deelnemers aan het woord van een Noordpool-expeditie en ook een bewoner uit het BioSphere 2-project vertelde over zijn ervaring. BioSphere 2 was een wetenschappelijk experiment waarbij mensen in een enorme kas werden opgesloten en gefilmd. De kas was een nabootsing van de aarde. De bewoners moesten zien te overleven met het verbouwen van gewassen en het opvangen van water.

De proefkonijnen vertelden dat je nooit vergeet dat je wordt gefilmd, maar dat je er op een bepaald moment niets meer van aantrekt. Een deelnemer van de Whitbreadrace – een zeilwedstrijd om de wereld – vertelde over de isolatie en dat een gebrek aan privacy geen probleem hoefde op te leveren. Dat je privacy ook in jezelf kunt zoeken. Maar ook de minder positieve visie van enkele psychologen over het project kwam aan bod. Ik vond het allemaal spannend en dat, in combinatie met het frivole imago van Veronica, maakte het nog aantrekkelijker.

Toen het inschrijfformulier op de deurmat viel, kon ik dan ook niet wachten om het in te vullen. De vragen – zo’n vier A4’tjes in totaal – varieerden van ‘Wat is je lievelingsprogramma op televisie?’ en ‘Waar heb je spijt van?’ tot ‘Wat wilde je als kind worden?’. Dingen waar ik niet eerder diep over had nagedacht. Ik werd gevraagd voor een screentest.

Al snel ontmoetten we ook de crew. Zoals eindredacteur

Marijke Schonewille (1967). Deze Amsterdamse werkte in 1999 zo'n vijf jaar bij de publieke omroep, maar in de wandelgangen had ze gehoord over een nieuw project genaamd Big Brother. Het ging om een tv-experiment, een combinatie van soap en psychologie.

Marijke was direct enthousiast en nam contact op met de producent van de show, JDMP (John de Mol Producties). Hier wilde ze aan meewerken.

Samen met Hummie van der Tonnekreek, ex-hoofdredacteur van roddelblad *Weekend*, mocht ze meedenken over Big Brother. Marijke: 'De realitysoap als genre bestond nog niet, daardoor hadden we tijdens de eerste redactievergadering nog geen concreet beeld van wat we gingen maken. Wel was duidelijk dat we drie genres wilden combineren: spel, soap en reality.' Televisieproducent Paul Römer: 'John de Mol had vanaf het begin af aan in de gaten hoe bijzonder dit project zou kunnen worden. De allereerste gedachte was een luxe villa à la de Gouden Kooi waarin mensen een jaar zouden moeten blijven om kans te maken op een bedrag van 1 miljoen euro. De programmamakers zouden de deelnemers net zo lang treiteren tot ze het huis zouden verlaten. Na de eerste test bleek echter dat het veel moeilijker was om mensen te laten blijven dan ze weg te pesten. Wegpesten heb je binnen 24 uur voor elkaar, je kunt iedereen gek maken. Zorgen dat mensen bij elkaar blijven was de sleutel.' En dus werd gezocht naar de ideale mix van kandidaten.

Ik kreeg een uitnodiging om naar het Mediapark in Hilversum te komen voor de eerste selectiedag. Het Mediapark. Ik had er nog nooit van gehoord. Na een avond feesten op de Tilburgse kermis en te weinig slaap op de bank van een vriendin, belde ik die dag echter af. Ik wilde naar huis, niet naar een Mediapark. Dat daarmee mijn kans op

deelname aan dit avontuur misschien was verkeken, nam ik voor lief. Plan A was dan wel van de baan, plan B was een jaar naar Italië, dus wat kon mij gebeuren?

Tot mijn verbazing bleek er een week later nog zo'n selectiedag te zijn. Of ik daar naartoe wilde komen. Natuurlijk! Er volgde een dag vol testen. In de uitnodiging die ik had gekregen stond nadrukkelijk vermeld dat ik die dag niet mocht praten met de andere kandidaten. Eenmaal in Studio 21 werd ik naar een zaal gebracht met nog 50 deelnemers. Voor ik het wist was test 1 begonnen. In kleine groepjes werden we aan tafel gezet met een doos Mikado. Er flitsten allerlei gedachtes door mijn hoofd. Wat zou een reden kunnen zijn om ons dit spel te laten spelen? Hoe kon ik zo goed mogelijk door de test komen? Je voelde hoe de druk in de zaal steeg. Zelfs Mikado kon spannend zijn.

Het tweede onderdeel was een rendez-vous met Hummie van der Tonnekreek, de hoofdredacteur van het programma. Terwijl wij beneden in de zaal zaten, sprak zij ons vanaf de balustrade toe als een soort 'koningin' van het programma. Ze vertelde dat we ons goed moesten realiseren dat we mogelijk een aantal weken bij de bakker herkend zouden worden omdat we hadden deelgenomen aan het programma. Iemand in de zaal riep 'Yes!' Daarnaast benadrukte ze nog eens dat we vanaf nu aan niemand mochten vertellen dat we ons voor Big Brother hadden ingeschreven. Dit was topgeheim.

'Alles wat er die dag gebeurde werd gefilmd en bekeken door de voltallige redactie. Vooraf had de Big Brother-redactie alle mogelijke stereotypen bedacht waaruit zich een verhaallijn zou kunnen ontwikkelen', vertelt Marijke Schonewille. 'Een vader, een moeder, de macho, de yup, het zwarte schaap, de avonturier, de charmeur, de troetel-

beer, de clown, de socio, de intellectueel... De bewoners van het huis moesten niet alleen een grote familie vormen, ze moesten ook herkenbare personages zijn voor de kijkers. We zochten leuke, prettige mensen naar wie je wilt blijven kijken. Het moesten geestelijk en lichamelijk gezonde mensen zijn met wie de kijker zich kon identificeren of waaraan hij of zij zich kon spiegelen. Het hele team, van redactie, productie tot aan een enkele cateringmedewerker, keek naar de opnames van de selectiedagen en noteerde op een briefje in welke categorie de kandidaten vielen om zo uiteindelijk tot de perfecte samenstelling te kunnen komen. Elke medewerker had invloed op de selectie van de deelnemers.'

Tijd voor de screentest. Ik kwam terecht in een kamertje waarin een redactielid me op zat te wachten: Martijn Raadgever, een jongen van hooguit een paar jaar ouder dan ik. Ik had geen idee wat ik kon verwachten.

Die spanning steeg toen ik moest kiezen voor mijn screentest: een liedje zingen, een mop tappen of een anekdote vertellen. De camera draaide inmiddels. Ik koos voor de laatste optie. Ik was een extravert type en had genoeg zelfvertrouwen; dit zou me wel lukken. Ik vertelde wat de reden was waarom ik de eerste selectiedag had gemist. Hoe ik had genoten op de kermis, mijn sleutelbos was kwijtgeraakt en uiteindelijk op de bank van een vriendin was beland. En ik maakte mijn excuses, dat leek me wel gepast. Martijn was vriendelijk, maar zei weinig tegen me. Dat was sprekend voor de hele selectiedag. Er werd amper gesproken, wat het geheel mysterieus maakte. Na een kwartier was de screentest voorbij en kon ik weer gaan.

Hummie van der Tonnekreek: 'We wilden tijdens de selectierondes de thrillseekers eruit filteren. Voor Big Brother zochten we niet naar de bungeejumpers en de backpackers.

Als je dat soort mensen niet bezighoudt, gaan ze dood. Wij zochten mensen die met hun innerlijke kracht altijd om zich heen keken en zelf hun leven creëerden en in eigen hand namen. Die groep was interessanter voor dit programma.’ Paul Römer haakt aan: ‘Voor reality heb je mensen nodig die vanuit zichzelf initiatieven nemen. Dus niet iemand die van een brug afspringt om iets te voelen, maar iemand die van een potje pingpong een evenement maakt. Als je er daar tien van in een huis zet, gebeuren er dingen.’

Na een paar weken kwam het goede nieuws dat ik door was naar de volgende ronde. Het zou gaan om een schriftelijke IQ-test en psychologisch onderzoek. Vooraf had ik in de krant gelezen dat er geen psycholoog te vinden was die zich aan dit programma wilde verbinden.

Ik trof echter twee serieus ogende, wat oudere heren aan een tafeltje in een schoollokaal. Het bleken rebellen uit de beroepsgroep der psychologen: twee werknemers uit de praktijk van Jaap van den Broek. Het Amsterdamse psychologenkantoor was de enige die wél zijn nek uit durfde te steken en aan dit project wilde meewerken.

Ze wilden mijn levensverhaal horen, van 0 tot nu. Wow, hier had ik nog nooit over nagedacht. Ik was een gelukkige gek – zij het met een berg liefdesverdriet – met nog weinig levenservaring, laat staan zelfkennis. Het gesprek was indringend, of althans zo ervoer ik het. Het was nieuw om over mezelf na te denken en te reflecteren. Dat er twee psychologen waren die er dan een mening over zouden hebben, vond ik wel interessant. Ik was een open boek en had niks te verbergen, dus vertelde ik onder andere over mijn internaattijd.

Dat leek me raakvlakken te hebben met Big Brother. Achteraf denk ik dat ze vooral nieuwsgierig waren naar mijn drijfveer om mee te doen. Die was voor mij

heel duidelijk: ik wilde mijn leven radicaal veranderen en zocht het avontuur. Big Brother leek me behoorlijk voldoen aan deze verlangens. Het idee dat ik met mijn gezicht op televisie zou komen, vond ik niet meer dan een grappige bijkomstigheid, dat beschouwde ik als bijvangst.

Marijke Schonewille: ‘Bij elk ander vak word je afge-rekend op je prestaties, bij realitytelevisie gaat het over jou persoonlijk. Mede daarom was de screening zo belangrijk: waarom wilde iemand meedoen? We wilden uitsluiten dat roem de drijfveer was van de kandidaten die we selecteerden. Daarom was één testje niet voldoende in deze fase. We wilden echt doorgronden wat iemand ertoe bracht mee te doen. Het advies van onze psycholoog was voor Big Brother 1 bindend. We hebben zelfs een heel geschikte kandidaat laten gaan, omdat de psycholoog het niet zag zitten.’

Hummie stelt in haar boek “Iedereen kan beroemd worden” dat ijdelheid zorgt voor net dat tikkeltje zelfoverschatting dat je nodig hebt om aan een auditie mee te doen. Zou het onbewust ook een drijfveer geweest zijn om ons kandidaat te stellen voor dit programma? Ik sluit het niet uit, maar bij de eerste Big Brother-kandidaten was het zeker niet de grootste reden. Ik denk daarom dat bewoner Maurice vrijwel direct na Big Brother de anonimiteit opzoekt. Hij voldeed aan zijn contractuele verplichtingen en verdween. Met uitzondering van een avondje stappen in Tilburg en een reünie op Vlieland heb ik hem nooit meer gezien of gesproken. Hij had helemaal niets met de bekendheid die het opleverde.

Een kleine maand na de tests lag ik samen met vier vriendinnen mijn roes uit te slapen op ons vakantieadres op Ibiza,